

Gymnastikindretningen og vende tilbage til det ældre Standpunkt. Her har denne Reform, som sagt, tjent til at fjerne de lærde Skoler endnu mere fra de andre Arter af Elementarskoler. Derfom man saaledes stykkevis vil reformere vort Skolevæsen, først Almueskolevæsenet og derefter Kjøbstads og Borgerskolevæsenet, turde det let vise sig, at de forskjellige Arter eller Trin af Skoler slet ikke passede sammen som et organisk Hele. Hvor meget jeg derfor med mange Andre ønsker, at den ventede Reform i vort Skolevæsen snart maatte indtræde, saa vilde jeg dog for mit Bedkommende ansee det for et stort Gode, om denne Reform ikke indtraadte, førend den kan fremtræde som et organisk Hele i Alt, hvad der hører til Elementarskolevæsenet, hvortil efter mit Begreb de lærde Skoler i Landet ogsaa henhøre.

Hvad nu specielt Forslaget om tvende lærde Skolers Nedlæggelse angaaer, da forekommer det mig, at Lovforslaget behandler de tvende vedkommende Byer meget gunstigt — jeg siger meget gunstigt — i Sammenligning nemlig med de andre Byer, som have tidligere haft lærde Skoler, her i Landet; thi, naar man seer hen til, hvilke Pengefordele der ere blevne de andre Kjøbstæder her i Landet tilstaaede, naar deres lærde Skoler ere blevne nedlagte, saa synes det mig aldeles uinesaldende, at de her omhandlede Byer, Slagelse og Rønne, ere særdeles begunstigede af Regjeringen i pecuniær Henseende, og paa Grund af denne Kjendsgjerning kan jeg ikke andet end stemme imod det Endringsforslag, der er stillet til § 3.

Syholm: Jeg vil tillade mig at gjøre den Bemærkning, at, naar den ærede sidste Taler har anført som Grund for, at han vilde stemme imod det foreliggende Endringsforslag, at de Kjøbstæder, om hvis lærde Skolers Nedlæggelse der nu er Tale, blive behandlede ved det foreliggende Lovforslag paa en langt gunstigere Maade end de Kjøbstæder, hvis lærde Skoler tidligere ere blevne nedlagte, — saa maa jeg antage, at han er gaaet ud fra den Forudsætning, at de Kjøbstæder, som tidligere have været i dette Tilfælde, ere blevne billigt behandlede; thi, ifald han skulde antage, at

man var gaaet dem for nær ved Nedlæggelsen af deres lærde Skoler og ved Bestemmelsen af den dem derfor tilstaaede Begunstigelse, da mener jeg, at der deri ikke kan søges en Grund for, at man ogsaa nu skulde være ubillig mod de Kjøbstæder, hvis lærde Skoler nu skulle nedlægges. Jeg skal for min Part tillade mig at slutte mig til det foreliggende Endringsforslag, idet jeg troer, at, naar man seer hen til det store Skaar for Kjøbstæderne, som Nedlæggelsen af Institutioner, der saalange have bestaaet der, medfører, skal man ialtfald søge, forsaavidt Midlerne dertil have, og forsaavidt ikke snantstille Hensyn skulde være i veien derfor, at godtgjøre dette Tab, som i andre Henseender derved opstaaer for Communen. Naar den høitærede Minister bemærkede, at Skolen i Slagelse hidtil havde bestaaet for en større Deel af Landet, og ikke for Byen alene, da forekommer det mig, at § 3 udtrykkelig stipulerer som Betingelse for, at der tilstaaes den dette Tilskud af det lærde Skolevæsens Fond, at Underviisningen skal staae de Udenbyes fri paa samme Vilkaar som de Indenbyes.

Skolef. Sørensen: Jeg har ikke ved de foregaaende Dyringer, jeg tillod mig at fremføre, indladt mig paa at bedømme, hvorvidt Regjeringens Foranstaltninger med Hensyn til Nedlæggelse af lærde Skoler i Fortiden have været billige eller ikke, jeg har anseet det som en Forudsætning, som noget Givet; min Bedømmelse af det nærværende Forslag er jo gaaet ud fra den Betragtningssmaade, at alle Midler, som tilhøre det lærde Skolevæsen, betragtes som en Enhed, som skal anvendes til at fremholde de lærde Skoler, som ansees nødvendige her i Danmark, og, naar man, for at opnaae dette Diemed, har troet det nødvendigt at indskrænke Antallet af de lærde Skoler, saa maa jeg ogsaa ansee det for hensigtsvarende, at der virkelig indtræder Besparselser, for at Hensigten kan opnaaes, den nemlig, at skaffe Midler til at vedligeholde det fornødne Antal. Jeg troer dernæst, hvilket jeg ved samme Leilighed skal tillade mig at udtale, at man maaskee i en ikke fjernt Fremtid vil komme til en anden Betragtningssmaade af denne Sag i sin Heelhed, at man vil komme derhen, at man vil overveie, om disse Pen-